

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-31/18-T

Název	Základní škola a mateřská škola Hlučín-Darkovičky, příspěvková organizace
Sídlo	Jandova 7/9, 748 01 Hlučín - Darkovičky
E-mail	monika.kamradkova@zsdarkovicky.cz
IČ	75027135
Identifikátor	600142612
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Monika Kamradková
Zřizovatel	Město Hlučín
Místa inspekční činnosti	Jandova 7/9, 748 01 Hlučín-Darkovičky Nový svět 286/4, 748 01 Hlučín-Darkovičky
Termín inspekční činnosti	10. 1. 2018 – 12. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace Základní škola a mateřská škola Hlučín-Darkovičky, okres Opava (dále „škola“) vykonáva na pracovíšti Jandova 7/9 činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny - výdejny, na pracovíšti Nový svět 286/4 činnost mateřské školy a školní jídelny - výdejny. V městské části Darkovičky jde o jedinou školu, organizovanou jako neúplná základní škola s 1. až 5. ročníkem a dvojtřídní mateřská škola.

Počet dětí a žáků školy v posledních letech narůstá. K termínu inspekční činnosti základní školu navštěvovalo v pěti třídách 112 žáků, nejvyšší povolený počet žáků základní školy byl naplněn na 75 %. Nejvyšší povolený počet dětí mateřské školy je stanoven na 56, byl naplněn na 88 %. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání celkem 60 žákům, což představovalo její 67% naplněnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy a vedoucí učitelka mateřské školy uplatňují své dřívější pracovní zkušenosti a společně formulují koncepční cíle mateřské a základní školy. Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňuje jejich systematická kontrolní a hospitační činnost. Na základě jejího pravidelného vyhodnocování vedení školy přijímá opatření ke zvýšení efektivity vzdělávání. Způsob řízení školy vytváří předpoklady pro naplňování cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech. Ředitelka školy spolu s učiteli základní školy zpracovává pedagogické plány rozvoje, což se velmi pozitivně odráží ve vzdělávání. Pedagogická rada projednává především záležitosti týkající se vzdělávání dětí a žáků a důležité dokumenty školy. Žáci mají možnost prostřednictvím každoměsíčního setkávání tlumočit své názory a vedení školy na ně reaguje. Vedoucí učitelka mateřské školy průběžně monitoruje a vyhodnocuje vzdělávací práci pedagogických pracovníků a poskytuje jim účinnou metodickou podporu. V zájmu jednotného pojetí vzdělávání jsou rovněž účinné vzájemné hospitace učitelek mateřské školy. Škola je zapojena do řady projektů (čtenářská a matematická gramotnost, kritické myšlení, koučování, mentorské výcviky či otevřené hodiny pro pedagogy jiných škol). Základní a mateřská škola společně pořádají různé tematické akce pro děti a zákonné zástupce, mj. víkendový výlet, rozloučení s předškoláky. Dětem v mateřské škole v rámci spolupráce s rodinou jsou do vzdělávacího procesu přizváni její členové, kteří např. přibližují svou profesi nebo jim předčítají.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Vzdělávání v základní škole zabezpečuje sedm učitelů včetně ředitelky školy, z nichž kromě jedné všichni splňují požadavky odborné kvalifikace. Zájmové vzdělávání zajišťují dvě vychovatelky, z nichž jedna působí i jako asistentka pedagoga. Pedagogický sbor mateřské školy tvoří čtyři učitelky, jedna z nich nespĺňuje požadavky příslušné odborné kvalifikace. Nekvalifikovanost pedagogických pracovníků neměla negativní dopad na průběh vzdělávání, obě zahájily studium k získání kvalifikačních předpokladů. Všichni pedagogičtí pracovníci mají stanoven plán profesního rozvoje, někteří pracují jako mentoři jiných učitelů. Nově příchozím a začínajícím pedagogům je poskytována potřebná péče (přidělení uvádějího učitele, vzájemné hospitace pedagogů a konzultace s vedením školy). Další vzdělávání pedagogických pracovníků korespondovalo se zaměřením školy, podporovalo jejich profesní růst. Učitelé základní školy se nejčastěji zúčastňovali školení zaměřených na kritické myšlení, cizí jazyky, matematickou či čtenářskou gramotnost, učitelé mateřské školy na školskou legislativu, pedagogickou diagnostiku dětí předškolního věku a aktivity k naplňování a rozvíjení školního vzdělávacího programu.

Poradenské služby škola zajistila prostřednictvím školního metodika prevence, který ve spolupráci s třídními učiteli eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a realizuje podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými pracovišti, především formou plánů pedagogické podpory, zpracováním individuálních vzdělávacích plánů, využitím asistenta pedagoga a předmětů speciálně pedagogické péče. V této oblasti škola rovněž spolupracuje se školní logopedkou a školním psychologem.

Materiálně technické zázemí školy umožňuje naplňování školních vzdělávacích programů. V úzké součinnosti se zřizovatelem je ředitelka školy přizpůsobuje potřebám a trendům současného pojetí vzdělávání. Mateřská i základní škola jsou průběžně vybavovány moderními didaktickými pomůckami. Efektivitu vzdělávání v základní škole podporuje vybavení učeben informačními a komunikačními technologiemi (interaktivní tabule, datové projektory). Škola nemá dosud vlastní tělocvičnu, nově budovaná tělocvična bude v provozu od května 2018. Pravidelná výuka tělesné výchovy probíhá v místním kulturním domě, na školní hřišti a multifunkčním hřišti obce, které poskytuje příležitosti k volnému pohybu, relaxaci i zázemí pro řízené vzdělávací aktivity i dětem nedaleké mateřské školy. V zimních měsících žáci navštěvují plaveckou školu v Bohumíně.

Vícezdrojové financování umožnilo škole vytvořit dobré podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů. Hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a rozvojové programy a projekty, které využila společně s dalšími zdroji financování.

Vedení školy věnuje pozornost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Vstup do budovy je zabezpečen elektronickým zařízením (čipy), školní družina je vybavena videotelefonem. Škola poskytuje žákům nezbytné informace v prevenci rizik, vymezila formální rámec bezpečnosti a ochrany zdraví. Funkční systém prevence rizikových projevů chování v základní škole, působení metodičky prevence a pestrá nabídka kroužků se projevuje v minimálním počtu řešených rizikových projevů chování žáků. Problematika prevence rizikového chování žáků rovněž účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Škola svými aktivitami vede žáky ke zdravému životnímu stylu, který je podporován v rámci výuky, zájmové činnosti i zapojením školy do programu Ovoce do škol. Během inspekční činnosti však nebyla zaznamenána nabídka ovoce a zeleniny dětem v mateřské škole během dopoledních hodin. Ředitelka školy v průběhu inspekční činnosti upozornila provozovatele stravovacích služeb na zjištěné překročení přípustné tolerance plnění průměrné měsíční spotřeby vybraných druhů potravin na strážníka ve vztahu k výživovým normám v období od 1. října 2017 do 31. prosince 2017 u volných tuků a vyzvala jej k nápravě.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání v mateřské škole bylo zaznamenáno jednotné působení všech učitelek při plánování a organizaci činností i navazujících aktivit. Motivace pro činnosti dětí vycházela z aktuálních situací i z jejich vlastních prožitků. Pomůcky měly učitelky připraveny v dostatečné a pestré míře, ve všech třídách vytvářely pozitivní klima podporující vzdělávání dětí. Průběžně dětem připomínaly pravidla třídy, což vedlo k předcházení úrazům a k dobrému klimatu třídy. Na děti kladly jasně formulované a přiměřené požadavky, v dostatečné míře i problémové otázky, které děti podporovaly v nacházení správných řešení. V řízených činnostech využívaly různorodé organizační formy, které děti podněcovaly k samostatné práci nebo spolupráci. Zejména ve třídě mladších dětí, ve které je větší věkové rozpětí, dbají učitelky na diferenciaci náročnosti úkolů. Spontánní činnosti byly vyvážené s činnostmi řízenými a byly vzájemně provázané. V průběhu celého

sledovaného vzdělávání se dětem dostávalo srozumitelné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány bezprostředně vzhledem k jejich možnostem. V činnostech bylo ojediněle zaznamenáno sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí. Pohybové aktivity dětí pravidelně prováděly jak v průběhu řízených činností, tak při pobytu venku s využitím venkovních hracích prvků. Děti s nižší potřebou spánku mají možnost v době odpočinku provádět klidové činnosti. Odpolední aktivity přirozeně navazují na dopolední činnosti, děti dokončují své projekty nebo upevňují poznatky z tematického zaměření. Skutečnost, že učitelky nevěnují dostatečnou pozornost správnému rozvoji dovedností při stolování a upevňování kulturně hygienických návyků, se v průběhu inspekční činnosti odrazila u dětí obou tříd zejména v nesprávném návyku držení lžice a nedostatečně zvládnutých návyků při provádění hygieny a sebeobsluhy.

Hospitované hodiny v základní škole dosahovaly velmi dobré úrovně a kvality výuky. Volba výukových cílů, prostředků a metod byla přizpůsobena individuálním schopnostem žáků. Pozitivní pracovní klima ve většině hodin podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy a žáky. Vzhledem k používání různorodých metod a forem bylo zřejmé, že si všichni účastníci výchovně vzdělávacího procesu mezi sebou vybudovali velmi úzký vztah založený na empatickém přístupu. Učitelé většinou zařazovali výuku postavenou na kritickém myšlení, kterou doprovázeli skupinovou prací, výkladem, vysvětlováním a kladením zjišťovacích otázek. Neopomíjeli stanovení cíle vyučovací jednotky, využívali vhodné názorné učební pomůcky, v některých hodinách prostředky informační a komunikační technologie. Žákům poskytovali dostatečný prostor pro samostatnou práci. Ve sledované výuce pedagogové účinnými metodami dosáhli zaujetí, aktivního zapojení a učebních pokroků většiny žáků. Běžnou součástí výuky byla dopomoc učitele žákovi a dohled při samostatné práci. Spolupráce učitele s asistentem pedagoga byla velice efektivní a k prospěchu kolektivu celé třídy.

Hospitované hodiny českého jazyka a matematiky se vyznačovaly kvalitním pedagogickým vedením a jasnou strukturou. Vyučující kladli důraz na používání spisovného jazyka, vedli žáky k samostatnému projevu a obsahově správným formulacím. V rámci podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáky systematicky vedli ke čtení s porozuměním, zjišťování a využívání informací i k orientaci v textu. Žáci byli aktivní, měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva učitelé propojovali s reálnými situacemi běžného života. Vyučující dbali ve většině případů na soustavnou komunikaci s žáky. Jejich výrazně respektující přístup žáky efektivně motivoval k vyjadřování vlastních názorů a k dalšímu vzdělávání. Motivaci žáků účinně rozvíjeli zařazováním didaktických her a písní. Ve většině vyučovacích hodin vhodně využili závěry hodin ke shrnutí a zopakování probraného učiva. Do výuky průběžně zařazovali prvky sebehodnocení a žákovského hodnocení, důležité pro zvýšení podílu žáka na vlastním procesu učení. Hospitované hodiny anglického jazyka se rovněž vyznačovaly jasnou strukturou, vzhledem k cílům školy však chyběla větší efektivita výuky např. využití audio techniky.

V průběhu sledované činnosti školní družiny převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Zájmové vzdělávání vychovatelky účelně organizovaly, střídaly hry, soutěže a odpočinkové činnosti. Vhodným doplněním činnosti školní družiny jsou kroužky, které žáci navštěvují a které podporují rozvoj jejich dovedností a sociálních vztahů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky ve vzdělávání dětí mateřské školy odpovídaly stanoveným cílům ve školním vzdělávacím programu. Děti se k sobě chovaly ohleduplně, nedocházelo mezi nimi ke konfliktním situacím, respektovaly stanovená pravidla a dodržovaly je. Učitelky

vytvářely příležitosti ke komunikaci mezi dětmi navzájem vhodnými podněty i projevem zájmem o aktuální témata dětí a jejich využitím. Děti se k učitelkám obracely s důvěrou, respektovaly jejich názory i vysvětlení. Hygienické návyky a sebeobsluhu děti zvládaly samostatně, ale nesprávně. Informace o vzdělávacím pokroku dětí škola zaznamenává do diagnostických archů a využívá je ke stanovování vzdělávacích cílů v denních činnostech dětí. Výsledky výtvarných i pracovních činností dětí byly vhodně využity k výzdobě prostor mateřské školy a prezentaci dětí.

Vzdělávací výsledky v základní škole mají velmi dobrou úroveň, žáci jsou aktivní, umí vyjádřit svůj názor, sdělit zážitek i řešit vzniklé problémy. Přirozeně respektují pravidla soužití, vzájemně si naslouchají a dle potřeby si pomáhají. Při činnostech dokážou plnit zadání, soustředit se na úkoly a hledat řešení situace. Reagují také dobře na různé nápadité hry, při kterých je nutné spolupracovat nebo pružně odpovídat na obtížná zadání. Žáci si mohou vybrat z pestré nabídky zájmových kroužků, které rozvíjejí jejich pohybové, hudební či výtvarné dovednosti.

K ověřování úrovně osvojení vědomostí a znalostí žáků v základní škole učitelé systematicky využívají vlastní školní srovnávacích testy i externí testování. Na základě jejich výsledků zkvalitňují učební postupy. Škola sleduje úspěšnost svých žáků při následném vzdělávání. Zákonným zástupcům informace o průběhu vzdělávání včetně týdenních plánů jednotlivých tříd škola poskytuje prostřednictvím třídních schůzek, informačních tabulí ve škole, školních internetových stránek a v průběhu společných akcí.

Školní družina prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Vychovatelky velmi dobře využívají možnosti, které nabízí prostory školy a její blízké okolí, především místní víceúčelové hřiště. Výsledky činnosti žáků jsou nedílnou součástí výzdoby školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Výrazné zlepšení materiálních a prostorových podmínek školy.

Silné stránky

- Zařazování různorodých metod a forem práce ve vzdělávání dětí a žáků ve škole zvyšuje účinnost vzdělávání.
- Pozitivní pracovní klima ve všech třídách mateřské i základní školy je výsledkem jednotného přístupu všech pedagogických i nepedagogických pracovníků.
- Příkladná spolupráce asistenta pedagoga s učiteli přispívá k plynulému průběhu výuky všech žáků.
- Účinná podpora čtenářské gramotnosti, podpora sociálních kompetencí a kompetencí k učení a propracovaný systém hodnocení vzdělávacích výsledků žáků se odráží v jejich velmi dobrých vzdělávacích výsledcích.
- Nastavená koncepce řízení školy účinně podporuje profesní rozvoj všech pedagogů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zvýšit efektivitu jazykového vzdělávání v cizím jazyce.
- Nedůsledné vedení dětí mateřské školy k vytváření a upevňování správných kulturně hygienických návyků.

Příklady inspirativní praxe

- Systematické využívání metod kritického myšlení při vzdělávání všemi pedagogy základní školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se důsledně na správné vytváření a upevňování kulturně hygienických dovedností a návyků v oblasti sebeobsluhy.
- Vést děti v mateřské škole postupně k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.
- Ve větší míře využít získané jazykové dovednosti učitelů ve výuce.
- Sledovat plnění spotřebního koše potravin provozovatele stravovacích služeb vzhledem k výživovým normám pro děti a žáky školy.
- Nabízet ovoce a zeleninu dětem v mateřské škole během dopoledních hodin.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola Hlučín-Darkovičky, okres Opava, příspěvková organizace, ze dne 24. 9. 2002 včetně dodatku č. 1 - 10
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 1. 2018 (informativní)
3. Jmenovací dekret do funkce ředitelky školy s účinností od 11. 8. 2008
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 27. 6. 2016
5. Školní vzdělávací program mateřské školy účinný od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu (příloha č. 7 školního vzdělávacího programu základní školy)
7. Školní řád projednán na pedagogické radě 29. 8. 2012 včetně dodatku č. 1
8. Školní řád mateřské školy účinný od 1. 9. 2017
9. Řád školní družiny (vnitřní) ze dne 22. 6. 2010 včetně dodatku č. 1 - 2
10. Třídni knihy základní i mateřské školy vedené ve školním roce 2017/2018
11. Třídni vzdělávací programy za školní rok 2017/2018
12. Organizace školy 2017/2018 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměr)
13. Školní matrika mateřské školy, základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2017/2018
14. Diagnostické záznamy dětí, záznamy individuálního rozvoje dětí
15. Povolení výjimky z počtu dětí ze dne 6. 6. 2011 vydané Radou města Hlučín
16. Minimální preventivní program ZŠ Hlučín-Darkovičky pro školní rok 2017/2018, s platností od 10. 10. 2017

17. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
18. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků
19. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2016 ze dne 23. 2. 2017
20. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 18. 1. 2017
21. Spotřební koše základní a mateřské školy za období od 1. října 2017 do 31. prosince 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Bc. Bedřiška Starzewska, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewska v. r.

V Ostravě 23. 1. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Monika Kamradková, ředitelka školy

Mgr. Monika Kamradková v. r.

V Ostravě 30. 1. 2018